

Glasul Argeșului

— Apare Dumineea —

Abonamentul anual:

— Pentru Săteni lei 3

— Pentru Orășeni lei 5

Adresa: Str. Smeuri 16, la D-l Fl. Constantinescu.

Sub îngrijirea Domnilor:

N. Brânzeu, Ion I. Purcăreanu, Vasile I. Vâl-
sănescu, Andrei Marinescu, D. Rădulescu,
N. C. Theodorescu și C. Prichindel.

Anunciuri și Reclame după învoială.

Redacția:

Pitești, Strada Brătianu No. 55.

După colaborare....

Încă câte-va zile și guvernul de colaborare se va desface pentru tot-deauna. Zadarnice au fost sacrificiile de tot felul ale D-lor Titu Maiorescu și Tache Ionescu, în vederea unei fuziuni a elementelor conservatoare. Rezultatul suferințelor lor de tot felul va avea de urmare o și mai mare răzărță și deosebire între foștii frați. Reformele proclamate și vestite în toată țara de marele și puternicul nostru partid a avut primul rezultat: scoaterea în evidență a șovăirii de idei și a slăbiciunii generale a celor 2 fracțiuni de guvernământ, cari nici „unite” nici „separate” nu mai pot conduce această țară cu folos pentru propresul ei. Takistii nu cutează se atingă nici un punct din programul nostru — se mulțumesc cu reprezentarea proporțională, cu reforma administrativă, și inamovibilitatea magistraturei — chestii, pe care partidul liberal le are de mult în programul său și din cari o parte a și realizat, iar restul îl va complecta în apropiata sa guvernare; Conservatori purii nu admit principial exproprierei — dar mulți din ei — în fapt — aprobă și vor vota exproprierea, așa de moderată, propusă de partidul liberal. Ase-
nenea de dreptul de vot pentru
prima oară deputat înel vom
colegiul de care a te re-
za să se atingând pe toate
a în cel mult un ei a-
tău
înăptuirea vechiului nostru ideal
național: liberarea Țmânilor de
peste munți și de pste Nistru,
cu autonomia țărilor lor și apoi
unirea desăvârșită cu țara mamă.
Să fim vrednici de aa vremuri
și să ne pregătim zi ci zi și ceas
cu ceas...., căci ziua cea mare
și siântă se apropie... vine....
este aci.

N. Brânzeu.

Libertatea țaranului

Sunt 47 de ani, de când cons-
tituția noastră garantează liber-
tatea cea mai desăvârșită a
întrunirilor, egalitatea tuturor ce-
tățenilor înaintea legii. De 47 de
ani se scrie și se vorbește la în-
trunirile publice de libertățile și
bunățile ce trebuiesc să se facă
poporului și la ele nu am ajuns
nici astăzi.

Mulți s'au ridicat strigând și
vorbind pe tema drepturilor po-
porului, dar ajungând ceva, s'au
purta ca și cei mai reacționari,
au distrus și călcat totul în picioare
ca și parte din cei care ereau în
clasa conducătorilor prin naștere.

Credeam că acum, când o pre-
facere în toate se anunță, vom
vedea că toți vor fi la înălțimea
situației și vor uita obiceiurile și
multe criticatele apucături ale tim-
purilor vechi; dar ne-am înșelat,
oamenii nu se schimbă cu una
cu două, ci trebuie o luptă, luptă
mare ca să ajungem la țelul
dorit.

Trebuie o luptă și o stăruință
mare la sate pentru a face pe
săteni să-și cunoască pe adevă-
rați prieteni. Oamenii mari ai țării,
iubitorii sătenilor, să se scoboare
în mijlocul lor, să le arăte că
până când ei nu se vor alipi de
oamenii ce le voesc binele, până
când ei nu vor susține pe cei ce
luptă pentru drepturile lor, nu se

va. Să nu se uite, că sunt unii
în țară care nu știu să-și vând pe un
sunt în stare să-și poată
face treburi. Să ia seama că
aceștia sunt cei mai răi, că a-
ceștia «sunt lupi îmbrăcați în pie-
lea oii».

Am văzut unul de aceștia, Du-
minecă 10 Noembrie a. c., care
cu toate că o viață întreagă a
vorbit pentru satean, dar care la
fapte, nici odată nu a făcut ceea
ce a spus.

Și cu atât este mai trist, cu
cât acest specimen este repre-
zentantul țăranilor din Argeș, care

i-a înșelat doar cu cămașa albă
pe care o purta, dar care la fapte
se arată ca și cel mai îngust re-
acționar. Să-l fi văzut pe această
cămașă albă — spre rușinea lui și
a noastră al cărui reprezentant
este — cu băta într'o mână și cu
vadra de țuică în alta, pentru a
împiedica pe săteni să ia parte
la o întrunire ce erea făcută nu-
mai pentru ei.

Când persoane ca D-nii Vintilă
Brătianu, fruntaș al vieții noastre
politice, Nicolae Brânzeu, profe-
sor și fost prefect, Gr. Coandă,
conducătorul unei foarte puternice
bănci, președintele Camerei de
Comert din Pitești și fost deputat,
și câți-va tineri advocați și pro-
fessori din Pitești, vin să le vor-
bească sătenilor, să stea cu ei
de vorbă, să le explice reformele,
ce voesc să se facă pentru ei,
se opresc sătenii cu forța să ia
parte la această întrunire.

O Doamne! dar acest țăran
de carnaval a spus în tot deauna
că întrunirile sunt o școală și că
cei ce iau parte câștigă ceva dela
ele. Bieții săteni, care au fost o-
priți dela vot, cari au fost aduși
cu primarii și jandarmii și încuiați
în vagoane, nici acum nu-i lasă
deputatul lor — Petre Rădulescu —
să scape de acest sistem.

Nu, ei vor scăpa, căci or câți
Petre Rădulescu vor căuta să
taie cocoșul ca mătusa din
poveste ca să nu se facă
ziua, săteni tot vor veni la în-
truniri spre a fi luminați, să nu
se mai ia de pe seama spe-

Sătenii, dar să-și strângă rân-
durile, ca în lupta de la 1877,
ca în campania de astă vară din
Bulgaria și birunita nu va întârzia,
libertatea va veni.

Un satean.

Tei despre cercurile culturale

Mult regretatul Haret în do-
rința d'a vedea progresândă
școală primară și a face pe să-
tean: eși din starea de toro-

peală și trândăvie, a înființat
cercurile culturale la sate încă
din anul 1900. Pe cât de înalt
a fost scopul acestor instituțiuni
pe atât de mici au fost rezul-
tatele la care au ajuns după o
practică de 10 ani. El trist acest
lucru, dar e adevărat. De și pe
ici pe colea s'a putut ajunge
la rezultate bune totuși, sunt ex-
cepții cari nu formează regula.
Ca unul, care am frecventat re-
gulat aceste cercuri, am căutat
să-mi dau seama de indeferen-
tismul sătenilor față cu aceste
ședințe cu urmări folositoare
atât pentru învățator cât și
pentru satean.

Una din cauzele principale
pentru care sateanul nu dă im-
portanță acestor cercuri este ne-
păsarea administrației comunale.
In mai toate comunele adminis-
trația comunală nu pune nici
un preț, nici un interes pe cer-
curile culturale. Tocmai în mîia
când se țin ședințe își găsesc
cele mai multe ocupațiuni, în
toate părțile îi găsești numai
la școală nu. Ce să mai nicem
de satean? Apoi taica popa,
fruntașii satului și alții cu o cul-
tură și o poziție socială mai în-
altă, de ce nu vin? De ce nu
îndeamnă și pe frați lor sătenii
a se întruni acolo unde se dau
povești atât de folositoare pen-
tru luminarea celor mulți.

Mi-sa întâmplat nu odată ci
de mai multe ori să suspend
ședința publică în mai multe
comune ca suntem cu toții
într'un pustiu întins ai cărui lo-
cuiori s'au stins de cine știe
ce boală. Doamne ferește! Șe-
dințele intime ale cercurilor, a-
fară de rari excepții, sunt la în-
nălțime. Aci se discută ches-
tiuni importante pentru învățator,
se fac lecții practice cu critica
obișnuită dând posibilitate la
toți învățătorii din cerc a preda
cu înlesnire și pricepere didac-
tica, lecțiunile din programa a-
nalitică. Partea rea o găsesc în
ședințe publice. Aci e mult de
zis. Ei bine cui se poate atribui

2920/1970.

vină? S'au mai bine zis, cine este răspunzător de aceasta stare nenorocită de lucruri? Noi învățătorii sau mai drept învățătorul local? Nu. Iată ce răspund eu! Până la un punct i se cuvine o parte de învinuire și învățătorului cu pricina, căci nu e de admis ca într-o comună să nu poată avea cel puțin 20-30 prieteni, alții rude etc. Toți acestia ar fi luat parte la cerc dacă cineva s'ar fi ostenit a-i invita. Dar.... nici asta nu se face. Unii din colegi pentru a se scăpa de învinuire îmi afirmă că în sat se află un botez, o nuntă și oameni sunt la cumetrie și la nuntă.

Ei bine aici e răul. Pentru ca cercurile culturale să fie la înălțime și să aibă o influență precum pânitoare și folositoare la sate, socotesc că ar trebui luate măsuri de urgență, de către cei în drept, aceste măsuri:

1) Toate cărciumile din comună, în ziua când are loc ședința cercului să fie închise în orele p. m. Contravenienții să fie pedepsiți, fără nici o discuție.

2) Toți preoții cari fac parte din cerc să ia parte, și cei absenți să fie iarăși pedepsiți.

3) Primarul și notarul să suspende ori-ce lucrare în aceea zi. Să fie obligați a nu mai pune nici o nuntă în ziua când se ține cerc.

4) Toți slugbașii comunali să fie obligați a lua parte la cerc, iar Notarul va raporta locului în drept în mod detaliat, a doua zi după șed. cercului, felul cum și-au îndeplinit datoria.

5) Șeful postului de geandarmi local împreună cu primarul și notarul și învățătorul local să vestească pe toți locuitorii, îndemnându-i a lua parte la cerc.

6) N'ar strica nici vizita unor slugbași mai superiori de la sate căci mult bine ar prinde sătenilor poveștile ce vor da. Dar

dânșii nu se prea gândesc la așa ceva și nu fac tocmai bine.

Ch. M. Prichindel.

Corupția în administrația județului

Ni se comunică următorul fapt precis:

În timpul, când D-l I. P. Comăneanu era încă prefect al județului, D-l Marotianu s'a plâns printr-o petiție, că nu i se dă dreptul, ce i se cuvine a lua dela județ, și că D-l I. Teodoru, îl șicanează, cerând să împartă cu el, ceea ce are să ia dela județ. D-l Comăneanu—să zice—că ar fi pus rezoluția să i se dea petiționarului dreptul, iar funcționarul vizat să-și caute pe calea justiției satisfacția necesară.

Deoarece D-l I. Teodoru—a mai fost bănuț și prin ziarul „Democrația” al inginerului Duma, întrebăm: Ce măsuri a luat D-l I. Teodoru pentru apărarea onoarei sale și dacă nu crede D-sa—și mai ales D-l Prefect actual—că asemenea posturi nu se pot menține de oameni bănuți, acuzați formal și cari nu vor sau nu îndrănesc a-și limpezi situația?

Dela Cercurile Culturale

Conferință ținută de D-l Medic al Spitalului din Moșăceni
D-l Popescu Vulcana

La cercul cultural din Com. Moșăceni, D-l Medic Popescu Vulcana, a ținut într'un limbaj ales, o conferință, arătând sătenilor cari asistau în mare număr consecințele boalelor cari bântue satele noastre.

D-sa a explicat sătenilor, că din cauza superstițiilor, mulți nu vin la medic să-l consulte și să primească sfaturile și medica-

mente necesare, ci în credința că sunt dela D-zeu, se prăpădesc cu zile, când ar putea să se facă oameni sănătoși. Această credință este un rest al ignoranței din trecut, când nu se cunosc adevărurile științifice.

Arată sătenilor microbi tifosului, oftice prin microscop și nu mare a fost supriinderea lor, când au văzut, ceea ce cu ochiul liber nu se poate vedea, rămânând cu toții convinși că D-zeu care a făcut pe om, nu caută tot el să-l distrugă, ci sunt alte animale cari nu se văd, numiți *microbi*, pe cari i-a descoperit un medic francez și în contra cărora se pot lua măsuri de medic și ast-fel omul poate scăpa cu viața.

Spre a putea evidența că și sifilisul (sfrinția) este tot asemenea o boală molipsitoare și microbiană, a arătat pe un bolnav de la spital care avea nasul și ochiul drept mâncate cu desăvârșire, cerul guri plin de răni, povățuind pe oameni a veni negreșit să se arate la medic pentru că el este singurul în măsură a da ajutoarele necesare la această boală, atât de păgubitoare sănătății.

Pentru a convinge și mai bine pe săteni, D-sa arată amănunțit și cu exemple, ravagiile ce le face pelagra la sate cari ea și sifilisul duce la nebunie și nenoroceste nu numai pe cel bolnav, dar poate înbolnăvi întreaga casă și întreaga familie cari o poate întinde în toată comuna, când pe urmă este mai greu de combătut.

Întreaga asistență a fost viu impresionată de arătările D-lui Medic Popescu Vulcana, care le-a arătat foloasele ce au țărani venind la medic să-l consulte și relele ce decurg din faptul că sunt superstițioși și refuză sfatul lui.

Sătenii îi aduc mulțumirile lor și față de purtarea și dragostea ce le poartă nu pot să-l recon-

penseze, decât cu o ascultare perfectă a îndemnelor ce le-a dat.

C. Ivănceanu
sătean muncitor Slobozia-Argeș.

Publicăm — pentru a servi de model — după cum am făgăduit:

Statutele clubului țărănesc liberal

„INFRĂȚIREA”

din comuna Mușetești, (Jud. Argeș).

Art. 1.—Se înființează în comuna Mușetești, jud. Argeș, un club politic țărănesc cu numele „Infrățirea”.

Art. 2.—Scopul acestui club este: să facă educațiunea politică a săteanului, pregătindu-l cât mai mult pentru marile reforme democratice, ce sunt pe cale de a se înfăptui. Să se cultive legături sufletești reciproce de iubire și încredere între populațiunea rurală și cea orășenească. A veghea și a lucra ca administrația comunelor să se încredințeze unor persoane destoinice și cinstitute. A lupta din răsuputeri pentru emanciparea desăvârșită a sătenilor politici ale sătenilor.

Art. 3.—Mijloacele pentru realizarea scopului urmărit de club sunt: Ținerea de conferințe publice săptămânale—de preferință în serile tuturor sărbătorilor, în cari membri fruntași ai acestei instituțiuni vor explica sătenilor toate datoriile și drepturile, îngăduite de lege, pe cari un cetățean conștient trebuie să le cunoască. De asemenea fruntașii liberali argeșeni, vor fi rugați să țină cuvântări populare sătenilor și să vină cât mai des posibil în contact cu noi. Se va pregăti tineretului, membri ai acestui club, pentruca dintr'înșii să se recruteze elementele necesare conducerii și administrației comunale. Ajutarea și indemnul sătenilor neștiutori de carte să urmeze

FOIȚA ARGEȘULUI

marele ziar cotidian al Românilor din Transilvania și Ungaria scrie în No. 750 din 27 Noembrie s. n., următorul articol:

Vintilă I. C. Brătianu

Acuma când România se află în pragul operei de transformare—după încheierea păcii dela București—chestiunea cea mai de căpetenie care se impune, este printre altele și complectarea reformelor agrare.

La această operă țara românească va avea nevoie de con-

lucrarea tuturor bărbatilor luminați cari cunosc bine lipsurile și nevoile țării de astăzi și-și dau

Printre aceștia, după cum ne-a arătat întocmirea reformelor agrare din 1907, este d. Vintilă I. C. Brătianu, care fără îndoială și de data aceasta va contribui cu vastele sale cunoștințe pentru o mai bună îndrumare a vieții țărănești spre idealul dorit de toți bunii Români, cari țin la încheierea și consolidarea statului român.

D. Vintilă I. Brătianu și-a serbat la 16 Septembrie a. c. a 46-a aniversare a nașterii sale—născut la 16 Septembrie 1867—

Studiile liceale și le-a făcut la liceul sft. Sava, iar serviciul militar—ca sublocotenent (campania 1900)—cu gradul de locotenent—preparație a intrat la liceul „Sf. Ștefan” din Paris, după un an de studii. Întră apoi în școala centrală din care a eșit la 1892 cu titlu de inginer, clasificat al 7-lea din 285 elevi.

Întors în țară a lucrat ca inginer la construcția podului de peste Dunăre din partea companiei Fives-Lille. După aceea a fost de aceeași companie însărcinat cu construcția podului de peste Argeș la Grădiștea pe linia București—Giurgiu.

Dela 1897—1899 e director la regia monopolului statului.

La 1900 a fost condus de către

Dela și iarului „Lindope” era ministru de finanțe

În acest timp s-a găsit în na din cele mai mari crize financiare și economice, bugetul statului a trebuit să sufere o prefacere fundamentală fiind altfel amenințat creditul nostru public. Prețicerea această a bugetului firese nu s'a putut face fără o muncă enormă și o decisebită chibzuință, de oarece împrejurările impunea mari reduceri,

cursurile de adulți pentru a putea câștiga dreptul de vot direct.

Art. 4.—Orice sătean major cu drepturile civile și politice, poate fi numit membru al acestui club, dacă a fost admis de comitetul diriginte al clubului, în urma unei cereri prealabile.

Art. 5.—Membrii clubului sunt de trei feluri: fondatori, activi și de onoare. Membrii de onoare se proclamă de adunarea întreagă a clubului, convocată de comitet înadins.

Art. 6.—Membrii fondatori și activi vor plăti o cotizație minimă de 0,20 bani lunar pentru creșterea unui fond, necesar diverselor trebuințe comune ale clubului ca: abonamente la ziare politice și reviste, întreținerea unei săli de întâlnire a membrilor etc.

Art. 7.—Orice membru, care va turbura cu rea credință, bunul mers al acestui club, nepăstrând buna cuviință, va putea fi eliminat de comitetul diriginte al clubului cu o majoritate de $\frac{2}{3}$, din numărul membrilor comitetului.

Art. 8.—Administrarea și conducerea clubului se va face de un comitet diriginte alcătuit din 15 membri. Comitetul va alege din sânul său: un președinte, 2 vice-președinți, un secretar și un casier, cari vor avea atribuțiile cunoscute unor astfel de însărcinări.

Art. 9.—Clubul politic țărănesc «Infrățirea», aderă în totul la principiile partidului național-liberal și va lupta din răputeri pentru realizarea lor, constatându-le absolut necesare izbândeii democrației românești.

Art. 10.—Comitetul diriginte va putea delega pe unul sau doi membri din sânul său, să ia parte la toate consăturile sau întrunirile comitetului central din Pitești, al partidului național-liberal fiind ținuți apoi să comuni-

ce întregului club hotărârile luate dela centru.

Art. 11.—Statutele prezente se pot modifica de adunarea întregului club politic țărănesc «Infrățirea», așa după cum nevoile vor cere.

În numele comitetului:

Președinte, (ss) Ghica Popescu.

Secretar, (ss) Gh. Teodorescu.

Sfaturi practice

Folosul fructelor ca potolitoare de sete. Nu se poate ceva mai potrivit pentru potolit setea decât fructe proaspete, curățate de coajă și nu crude. E adevărat că fructele cuprind mai mult apă (pepenii verzi, 95%; lamăile și fragile, 90%; piersicile, 80%; portocalele, 86% perele, 84%; prunele și strugurii 80), apoi zahăr (17%, strugurii; 1-4, lamăile), dar pe lângă acestea au acide, săruri, potasă etc. sunt lipsite de microbi și chiar ucigătoare de microbi. Cine mănâncă fructe nu e atât de aplecat la băuturi spirtoase, mistuirea se face mai bine, sângele se ține în starea alcalină, în sânge nu se pot așeza oxalate, urate (la cei cu reumatisme ori podagră). E adevărată fericirea să avem pentru a ne potoli setea vară, tot felul de fructe. Parinții noștri aveau mare grijă pentru înmulțirea și căutarea pomilor; ar fi de dorit să ne întoarcem la obiceiul lor.

Curățirea desăvârșită a apei de microbi și de otrăvurile lor. Chimistul Guichard, de la Meudon lângă Paris, arată cum face el apa cu desăvârșire sigură de băut fără nici o primejdie. În adevăr nu trebuie să credem că apa, chiar de-ar fi curată la plecarea ei, poate să se păstreze curată trecând prin a-

tatea țevi până ce intră în consumație. Pe de altă parte cercetările mai noi au dovedit că nu trebuie să ne lăsăm pe nădejdea ceea, că apele de izvor sau cele minerale sunt lipsite de microbi. Iată cum face Guichard pentru casa sa. În 5 litri de apă pune 0 gr. 15 (cincisprezece centigrame) de ipermanganat de var. După un sfert sau jumătate de ceas de la amestec, apa trebuie să rămâie nițel trandafirie. Nu mai are microbi și otrăvurile lor sunt în cea mai mare parte nimicite.

Apa s'ar putea bea așa cum e trandafirie, dar e mai bine să alungăm permanganatul de var de prisos ce se mai află în ea. S'ar putea întrebuiți pentru acest scop cafea, ceai, cărbune animal (noir animal, cărbune, vin etc. El întrebunțează fier și anume face să tracă apa peste fier. Iată deci ce să decolorat nu mai e în apă permanganat. Apa aceasta strecură prin vată curată casă nu aiba în ea mărul ce este la fund, dar s'ar putea tuna și de-a dreptul în sticle fierbe în apă bine și astupate și păstra pentru băut.

Iată deci mijloc de-a avea apă curată pregătindu-ți-o singur.

Diverse

Viața sufletească a amalelor. Forel a ținut o conferință despre această chestie la congresul internațional al zoologilor. În deosebi a vorbit despre furnici și alte insecte, ridicându-se contracelor cari cred, că viața sufletească asemănătoare cu a omului se află numai la vertebrate. Atte a susținut că furnicile și albinele sunt adevărate mașini, dăd ca dovadă că ele lucrează toate la fel și fără a ține seama de împrejurările în cari se află. Forel

arată că însuși instinctul așa de dezvoltat și de complicat trebuie să fi fost o dată o lucrare intelectuală, care numai cu timpul și dupe sute de mii de generații, a ajuns mecanic.

A mai arătat că sunt fapte cari dovedesc și astăzi activitate intelectuală după înși. La furnici, mai inteligente sunt lucratoarele, ce-va mai puțin sint femeile, iar bărbații sunt chiar proști. Adesea nu pot deosebi pe dușmani de prieteni și nu-s în stare nici a nimeri drumul la mușuroiu singuri. Dar și la dâșii se vede ceva inteligență și puțința de-ași mai potrive lucrarea după împrejurări. Creierii acestor trei feluri de furnici sunt deasemenea mai dezvoltate, mai mari, cu încrețituri la suprafață, la muncitoare; la femeie e aproape ca la muncitoare; la bărbați această parte a creierului e închircită.

Insectele au vedere, miros, gust și pipăit; nu s'a putut dovedi la toate că aud. (Aud firește greierii și alte insecte cântătoare. Nota noastră). Albinele se conduc de vedere și florile îi atrag prin culori. Furnicile se conduc prin miros, ale cărei organe sunt antenele.

Și în privința voinței se văd deosebiri individuale. Le-a observat în războaie.

Recolta Mondială. Institutul internațional de agricultură din Roma publică următoarele cifre:

Producția de grâu a Bulgariei se cifrează deocamdată la 16.5 mil. chintale, a Franței la 87.833.000, a Ungariei 45.362.000 a Italiei la 57, mil., României la 24 mil., a Canadei la 57.078.000 chintale.

Producția de secară se evaluează deocamdată în Prusia la 93 mil. 385.000, în Franța la 13.555.000, Ungar. la 14.226.000 chintale. România va produce

dar în același timp serviciile, nu trebuiau desorganizate.

În anul 1903 a fost ales pentru prima oară deputat în camera al colegiului I de oraș a nasat un tânăr, Capitala, luând administrație comunală din amorteala în care lăncezea și pornind-o serios la treabă, pentru satisfacerea intereselor obștești.—Ca primar n'a primit onorariul ce i se cuvenea lăsându-l în folosul comunei.

În timpul acesta săvârșindu-se din viață, în veci neuitatului Eugeniu Carada, care dela întemeierea Băncii Naționale a României se devotase cu totul acestei instituții atât de folositoare regene-

rării și prosperării economice a țării, d. Vintilă I. Brătianu a fost chemat în direcțiunea Băncii Naționale și din acel timp a ocupat de interesele economice ale țării, spunându-și cuvântul chibzuit și hotărât în desbaterea problemelor mai însemnate ale economiei naționale.

Încă din 1904 cu prilejul congresului băncilor populare dela Focșani, d-sa a arătat întrun memorabil și patriotic discurs vederile sale în chesitunea țărănească. D-sa după ce expune în mod temeinic rostul salutar al instituției băncilor populare zice între altele; „Debitorul să nu fie numai un

consumator; hărnicia omului este iscălitura cea mai solvabilă. Și omul pot să-și dobândească neatârănarea economică.

Dovadă că s'a recunoscut mărirea instituției băncilor populare ste, starea extrem de înfloritoare în care ea se află astăzi.

Unele din punctele expuse din cel patriotic discurs s'au împlinit imănând ca restul să se conecteze prin concursul tuturor unilor Români, cari au pe inimă bunătațirea soartei păturei țărănești.

Dar nu numai la consolidarea economică internă se gândește d. Vintilă Brătianu. Ca un străjer vi-

gilent d-sa urmărește estășunrea evenimentelor din jurul României și discursul rostit de d-sa la desbaterea bugetului statului pe exercițiul 1913-14.

În întreaga sa activitate d-l Vintilă Brătianu, pătruns în deosebi de sentimentul național, a căutat să înfăptuiască lozincă: «România a Românilor»; ca secretar-general la finanțe, ca primar al Capitalei ca director la Banca Națională a României, având în vedere numai și numai ridicarea și întărirea ideii naționale, pe toate țărâmurile activității românești. Că se îndeplinește această operă, se vede din elogiile aduse chiar și de adversarii săi.

probabil 6 mil. chintale orz, Canada 9.675.000 chintale. Recolta de ovăz în Prusia va fi de 62.341.000 chintale, în România de 5.000.000, în Canada de 60 mil. 969.000, în Statele Unite de 154.700.000 chintale. Producția de porumb va fi în Bulgaria de 11 mil. 500.000 chintale, în Ungaria de 46.930.000, în Italia de 25 mil. chintale.

Recolta de porumb în Statele Unite se evaluează la 597.178.000 chintale. Recolta totală de porumb în Bulgaria, Spania, Italia, Japonia, Tunis, Ungaria, Elveția, Rusia Europeană și Statele Unite se evaluează la 703.000.000 chintale. Italia va produce probabil 4.500.000 chintale orez, Japonia 75.221.000 chintale.

Informațiuni

Suntem pozitiv informați, că D-l Al. Dumitrescu, primarul orașului, a ținut licitație în luna Iulie a. c., pentru darea în antreprisă a construirii unei Hale în Piața Orașului.

Cum sistemul Halelor este detestat de întreaga lume și cum D-sa știe acest lucru, a găsit momentul favorabil d'a ține licitația tocmai în luna Iulie, atunci când toată țara era în fierbere și când nici un antreprenor serios nu se putea prezenta la licitație.

Acum când este aproape să-și ia tălpășița pentru tot d'auna de la mănoasa noastră comună, D-sa voește să închie și cuvenitul contract, cu un așa zis antreprenor, singurul care s'a prezentat la licitație.

Prevenim însă pe D-l Primar și îl facem personal responsabil de ori-ce daună ar rezulta pentru comună în cazul când ar iscăli un asemenea contract, la a cărui bază, gurile le spun că ar fi o afacere, lătația fiind ți-

Isa și desfășurat ultima mișcare al mișcării economice a noi din țară, și-a dat seama, această mișcare nu poate proveni decât din eforturile neamului românesc, înlăturând cu energie amestecul influențelor străine păgubitoare.

De aceea în toate cercurile românești, Vintilă Brătianu este o icoană la care se închină toți care cugetă românește.

Este tânăr de ani, mare de fapte și să rugăm pe Dumnezeuul părinților noștri să-i hărăzească sănătate și forță pentru a să îndeplinească întregul și vastul d-sale program economic-național spre

Girant responsabil V. Vălsănescu.

nută în timp anormal și atunci când chiar *statul* suspendase toate licitațiile pentru lucrările sale.

Rugăm cu insistență abonații noștri și susținătorii acestei gazete, a ne trimite cât de neîntârziat costul abonamentului și cotizațiile, pe adresa D-lui V. Vălsănescu avocat din Pitești, sau la sediul Administrației, pentru că apariția să nu sufere.

Adcem la cunoștința cititorilor noștri, că am însărcinat pe săteanul Sorescu din Com. Brătieni, cu încasarea abonamentelor și ca stare, rugăm pe toți prieten și cunoscuții noștri a-i da toate lesușirile și ajutoarele posibile.

Suntem informați că notarul din Cm. Sălătruc, D. D. Pătroi, protejă D-lui Ad-tor de Plasă Slave, încă nu s'a domolit și ca răsbunere de cele ce s'au scris în gază, în ziua de 10 c. pe la ora 1 seara a eșit înaintea pădurarii statului C. Nicolescu și cu un arm noduros i-a aplicat 3 lovituri în cap, așa de puternice omul căzând în nesimțire a trebuit să fie adus în fire de trecători. Denunțăm cazul autorităților superioare.

Atragem din nou atențiunea D-lui Iriginte al Oficiului Postal, pentru reaua distribuție a gazetei, și-l rugăm să i-a măsuri severe contrărilor neglijenței și răi voitori.

Dela Sălătruc ni se plâng cititorii reaua distribuție și chiar ne primă de asemenea la Stroești, la Pitești chiar, la Aref și alte comune.

binel și propășirea țării Române.

Declarațiunea publicată de d-l Ion I. C. Brătianu șeful partidului liberal-național, în ziarele partidului, deschide un câmp întins de activitate rodnică pentru deslegarea marilor probleme puse la ordinea zilei de împrejurările prin cari trecem.

În încordata activitate ce va fi chemat să desfășure viitorul guvern liberal, neapărat că d-l Vintilă Brătianu, va avea o parte din cele mai însemnate.

Incepând dela 1 Decembrie—fruntașii liberali din Pitești, vor ține *intruniri populare*, cu scopul de a face cunoscut sătenilor ideile și programul viitorului guvern liberal și a înjgheba societăți și cluburi liberale.

Ordinea în care se vor ținea este:

Comuna Prundu, Duminecă 1 Decembrie.

Comuna Costești, Sf. Nicolae, Vineri 6 Decembrie.

Comuna Oarja, Duminecă 8 Decembrie.

Comuna Mozăceni, Duminecă 15 Decembrie.

Curtea de Argeș, Sâmbătă 26 Decembrie.

Un sătean ni s'a plâns, că în farmacia lui Schyrkanyer a fost *palmuit*—fără nici un motiv de fratele arendașului farmaciei, D-l Plati. Dacă faptul e adevărat—danunțăm opiniei publice această odioasă și rușinoasă purtare a unui orășean față de un sătean, a unui Grec față de un Român, a unui *nefarmacist*, care exercită în ochii tuturor o meserie pentru care nu are nici o autorizație. Obrăznicia își are și ea marginile ei.

D-l G. L. Dumitrescu, administratorul plășei Argeș—împotriva căruia în ziarul nostru s'a dat informații pe cât de precise—pe atât de exacte—a trimis azi o scrisoare amicului nostru D-l N. Brânzeu, prin care face cunoscut, că va da ziarul „Glasul Argeșului” în judecată, întru cât a fost calomniat. Luăm act și așteptăm cu nerăbdare acea zi, în care vom avea prilejul a desveli multe rane ale administrației noastre și în deosebi de ale d-lui G. L. Dumitrescu, din trecut și prezent.

Așa dar, la revedere la Curtea cu Juri!

tat Camerei Depușate normale, iect de lege pentru înălțarea încă 4 școli normale de învățători, cari să înceapă a funcționa dela 1 Sept. 1914. Proiectul e foarte bine motivat de oarece mai avem nevoie de încă 5000 de învățători peste acei 7000 de învățători, cari funcționează în prezent. Noi am cere încă 2 școli normale de învățătoare—pe lângă cele 2 existente, ca să avem în total 11 școli normale de băieți și 4 de fete.

D-l ministru Disescu, a răspuns, ca să nu se voteze urgen-

ta, că nu are bani. Vor avea alții —la anul!

Liga Culturală-Pitești.—Domnii membrii ai „Ligei pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor” **Secția Pitești**, sunt convocați în adunare generală ordinară, pentru Duminică 24 Noiembrie a. c. ora 10 a. m., în localul școlii primare de băieți No. 1 (pasagiul școlilor), conform art. 20 din statute.

La ordinea zilei vor fi următoarele chestiuni:

1) Darea de seamă a d-lui Secretar al Secției relativă la activitatea de peste an a societății.

2) Darea de seamă a d-lui Casier, privitoare la modul încasărilor și descărcarea Comitetului Societății de gestiunea sa.

3) Alegerea noului Comitet al Secțiunei, conform art. 16 din statute.

In caz când nu s'ar prezenta o treime din membrii secțiunei, adunarea se amână pentru Duminică 1 Decembrie, când se va ține *ședința cu oricâți membrii vor fi prezenți* (art. 24).

Președinte, I. S. TEODORESCU.

Azi noapțe pe la ora 9, din cauza greșitei manipulațiuni, trenul de C. de Argeș s'a ciocnit cu trenul de marfă, care pleca spre Golești, din care cauză s'a făcut pagube mari și s'a curmat viața a cinci persoane, fiind și foarte mulți răniți.

Mașinile s'au sfărâmat cu desăvârșire, iar din vagoane o parte s'au aprins, apucând sub sfărâmături câți-va pasageri.

Din Pitești au plecat la fața locului, autoritățile și un tren de salvare pentru victime.

Un debut fericit!?—Urâm tânărului Avocat Iorgulescu, succes în noua s'a carieră, și nu ne îndoim de succes întru cât ajutorul tatălui său, care este comandantul geandarmiei din Județul Argeș, nu-i lipsește.

Nombrie a. c. prezenta splendorul urmând a se MINAL după celebra capodoperă a lui „Emil Zola”.

Direcțiunea popularului Cinematograf „Pathè Frères” încunoștiințează pe numeroșii săi amici și vizitatori că biletele pentru aceste reprezentații se pot reține de pe acum, în fiecare zi de la ora 3-6 după amiază.

GLASUL ARGESULUI

LITERAR, SOCIAL, POLITIC
sub direcția unui comitet.

„Prin noi înșine”

„Ori te poartă cum ți-e vorba,
Ori vorbește cum ți-e portul.”

Redacția și Administrația:

Str. Șerban-Vodă No. 101.—Pitești.

APARE DUMINECA

Abonamentul 3 lei pe an

Orice corespondență se va adresa redacției.

Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Girant: Andrei Marinescu.

SUMARUL

Oamenii de caracter de Mihail Lungianu.—**Chestii sociale:** Cum suntem câteodată și cum ar trebui să fim de Gh. Marinescu-Trubaduru.—**Culturale:** Educația tineretului nostru de Ing. Gh. Lărgăanu-Profesor.—**Chestii de învățământ:** Apel către învățătorii din jud. nostru de I. N. Pârvolescu-Invățător-Zărnești.—**Leacuri casnice:** Leac contra tusei. Dacă va dat var în ochi, culese din rev. medic. de Sofia.—**Din foi scrise:** Inovații nepotrivite de M. Popescu.—**Din ale poporului:** De ghicit.—**Știri și fapte:** din nătru și din afară de Marin.—**Insertii și reclame** de G. Marinescu-Hințești.—**O laudă** de Mihail Minculescu-Proprietar, Bercioiu-Argeș.—**Mulumiri** de I. N. Pârvolescu și I. Popescu.—**Anunțuri.**—**Teatrul Aquila** Spectacole alese. **Foia Ziarului:** **Cronica teatrală** Ringala de Victor Eftimiu 5 acte (Sala Teatrului Comunal), de Mihail Jorgulescu.

Oamenii de caracter

Am zis și o repet, or de câte ori voi avea prilejul. Nu legi multe și pripite ne trebuie, ci oameni de ispravă.

Pe aceștia, nu legile îi pot crea, ei sunt produsul școlii, produsul mediului; ei sunt ceea ce facem noi din ei.

În zadar învață elevul pe băncile clasei și adolescentul din cărți bune, să fie drept, cinstit, neatârnat, nelingușitor, dacă viața îi spune că acestea sunt defecte, nu căltați; dacă el vede, că la tot pasul ce face, armatura lui nu-l susține, ci din contră îl scufundă; dacă, în loc d'a fi prețuit de lume, e hulit, ponegrit și părăsit.

Se ține bine până la o vreme, muncăște, se sbate; dar cedează, obosește, se lasă îngenunchiat.

Și înghite în el amarul, își îndoaie umerii, or se vede doborât! Și-i rău și-i pitecat; nu pentru el, insul, ci pentru noi, mulțimea, că se vestejește o floare, ce ar putea să mprăstie miros grădinei, se stinge o albină, producătoare de miere, și'n locu-le iese pirul și pălămida, zboară viespi și trântori.

Omul de caracter, pus la o muncă, nu-i trebuie încercare, n'ai să vezi la el îndoielă, nici teama nebiruinței, n'ai să-i porfi.

El o ia din loc, o duce până la ultima licărire de putere, nu șovăie, nu se lasă ademenit de

șoapte, nici speriat de amenințări. El știe una: să ducă la bun sfârșit gândul pus și munca începută.

Pe el nu-l momește dorul gloriilor trecătoare și al atâtor demnități lumești și nici nu-l chină este gândul pierderii lor. Lui îi place, să rămâe așa mic și neînsemnat, să lupte mereu și, d'o ajunge undeva, să ajungă numai prin el, prin munca lui, prin meritul lui.

Inconjurat de răi și încolțit de intrigă, el râde, disprețue și trece înaintea. În fața primejdiei numai își arată valoarea, devine el mare.

Pe oameni de aceștia poți să clădești or ce nădejdi, sigur fiind, că n'au să părăsiască cauza pentru care luptă, nici să te lase, când ți-o fi greu ție și lui mai la îndemână. De oameni de aceștia nu prea-i plină însă lumea, și de ei nu sunt căutați de ea, sunt atât de dorit.

Oameni de aceștia sunt necesari în or ce timp și loc, dar mai ales nouă astăzi. De aceea să-i căutăm, cum căuta Diogene, cu lumina aprinsă, ziua mare „un om”, să ne trudim să-i formăm, și de i-om avea, să-i înconjurăm, să-i iubim și să nu-i părăsim, că ei sunt toate nădejdiile noastre, de la ei numai va veni mântuirea țării și tot binele pentru neamul nostru.

Mihail Lungianu.

CHESTII SOCIALE

Cum suntem câteodată și cum ar trebui să fim.

Mai zilele trecute, cu vre-o câți-vă colegi, am avut durerosul prilej, de a fi martorul unei certe dintre un preot și un învățător, în chiar cancelaria revizorului.

Eu am reușit să le apropiu mâinile și să-i rog de împăcaciune, — că amândoi îmi sunt buni prieteni —; dar inimile lor numai ei singuri și le vor putea deschide și apropia. S'o facă aceasta cât de repede și cât de cu multă bunăvoință. Denunțurile și cererile de „anchetă” nu-i vor face mai buni. De un lucru pot fi siguri: vor întrista și pe bieții săteni în mijlocul cărora trebuie să-și îndeplinescă un apostolat și pe cei mai mari, cari așteaptă cu sete altceva dela noi; iar nu cu certuri și învrăjbi.

Eu nu știu cum ași face, ca toți învățătorii și preoții, — nu mai zic toți creștinii, — să fie cei mai credincioși urmași cu fapta, ai blânderilor îndemnuri ale Marelui apostol Pavel: „Iubirea, este îndelung răbdătoare, iubirea este plină de bunătăți, iubirea nu rămânește, nu este lăudăroasă, nu se îngâmfa! Nu este necuviincioasă, nu caută ale sale, nu întărește la mânie, nu pune în socotială răul. Nu se bucură de nedreptate, se bucură însă cu adevărul. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le răbdă!“. Sunt oameni cari se laudă: „Ehei... să nu fi fost eu grozav și dărz... mă călcau toți în picioare!“ Așa este. Din nenorocire chiar societatea din zilele noastre pe această îngrozitoare lozincă e așezată, dar nu noi Apostolii trebuie să rămânim la această nesocotită semeție. Noi trebuie să fim altfel. Nouă ni se cere să fim firi alese în mijlocul celor lipsiți de toate și de aceia ne este dat să suferim; căci noi trimiși suntem și numai prin răstignire putem atinge gloria de-a ne înălța și mântui neamul, de rele!

Gh. Marinescu-Trubaduru.

CULTURALE

EDUCAȚIA tineretului nostru

Importanța acestei chestiuni fiind atât de mare, cei puțini, cari o înțeleg, din cauza greutății cu care ar trebui să se pronunțe, fug de discuția ei.

Un simțământ de datorie îmi dă impulsul de a începe această cercetare, și îndemnat de starea deosebită, ce există între fizic, moral și intelect a vechii și noii generații, mă întreb, dacă ridicăm panta progresului spre desăvârșire sau scoborâm povârnișul degenerării; dacă această educație depinde parte de primii îndrumători — părinții copiilor — parte de instructorii lor — profesorii — nu-i mai puțin adevărat, că totul depinde mai întâiu de condițiunile de hrană ale individului, de locuință și în fine de mediu social; or aceste prime datorii ale părinților — mare parte — în plin regret, sunt departe de a și le îndeplini, de aceea vedem azi oameni sălbateci și nedisciplinai, cu fizic degenerat, fără moral, inteligenți parăginite, cu oarecare instrucție — câte odată multă — dar lipsiți de educația intelectuală completă; natural e că un trup chinuit în mizerabile locuințe și nutrit cu parcimonioase hrani, să nu dea un suflet bun, priitor de moral și intelectualitate; acest lucru îngreuiază foarte mult instrucția, deoarece în viața ta de profesor, de a pune în funcțiune mereu organul intelectual pentru a-l fortifica, ajungând la maximum de dezvoltare, întâlnești cea mai mare parte neputincioși de a lucra, pe cari trebuie să-i cruti și cu aceasta, simplificând programul din ce în ce, atrofiezi mintea altei categorii de elevi, și mergi astfel spre desechilibrarea organismului din generație în generație.

Cu bună voință onoratei direcții a Liceului „I. C. Brătianu” am vizitat o parte din gazele elevilor; am văzut lucruri îngrozitoare, lucruri din cari mi-am explicat imediat de ce elevii nu pot învăța, de ce adorm în clasă, de ce sunt a-

tăția bolnavi, etc. Copii de oameni cu stare—preoți, proprietari, până la 30 pogoane, etc.—stau câte 3-5, împrejurul unei măsuțe, la o lampă de 5 focuri, pe un pat cu rogojină, într'o odaie închisă, fără lumină, fără aer, cu lut pe jos, pereții găuriți, înfundați cu calendare vechi, platind fiecare 3—4 lei lunar și un stângen de lemn pe iarnă, cu obligația gazdei a le face focul și ferbe legumele, ce li s'aduc de acasă săptămânal. Gazda, cu câți-va stângeni de lemn și cu 9-20 lei lunar, pe o asemenea cameră, nu e de compătimit; dar elevul? cum poate să învețe el în asemenea condițiuni? Ce moral poate să aibă, ca copil și ca adult, acest trup și suflet chinuit, horopsit și asuprit în tinerețe? Ce ideal nutrește acel istovit și napustit tânăr? Ce sinceritate și noțiuni de dreptate poate avea acel nevinovat? De condamnat sunt părinții, cari speculează în felul acesta moralul, sufletul, carnea și sângele fiilor lor. Fața de această stare de lucruri, Profesorii din localitate, sunt singurii, cari pot remedia, acest rău, obligând pe părinții elevilor, ca înainte de a se gândi să-i învețe carte, să se gândească la întreținerea lor cu locuința și hrana suficientă, caci fără acestea e imposibil de a putea învăța, ci se pipernicește, se consumă, se idioțește, devenind neapt pentru orice muncă în viață.

Cum actualilor gazde le e imposibil, să-i țină în condițiuni bune, Profesorii au o mare datorie, să se uniască, fără pic de interes material, dovedind prin această populației, înaltele sentimente, grija de școală și solidaritatea la fapte atât de demne, pentru, ca mâna în mână, cu părinții conștiinți, să caute, ca, prin cotezații, să înjghebeze un fond, care s'ar putea obține prin ajutorul acțiunilor, marit cu sume, strânse prin serbări, donații etc. Cu acest capital s'ar putea începe construirea unui cămin

al elevilor—pe numele Instituției Cercetașilor—un fel de *Philanthropinon* a lui *Bassedow* la *Dessau*, unde, în mod obligator, să stea toți elevii, ce nu au familie în oraș. Cunoscutul, mult generos, D-l Gr. *Coandă*, s'a grăbit a dăru un loc, situat la bună poziție, pentru Căminul Cercetașilor; materialul complex s'ar putea obține de la Stat sau societăți particulare cu preț mult scăzut. Un cămin, destul de încăpător, pentru cel puțin 500 elevi, cu săli de dormit, de meditație, de masă, bibliotecă, băi, săli de joc, de muzică, de desen etc., diferite ateliere, o grădină productivă, cu tot ce poate fi mai atrăgător, mijloace, ce, în fine, ar da tineretului direcții sănătoase, sustrăgându-i de pe străzi și din fața spectacolelor, ce le pervertește mintea, văzând tablouri cu totul nepotrivit inocenței lor. În acest Cămin se poate organiza mese comune lunare cu elevii, cu profesorii și cu invitați din societate, mijloc ce va apropia contactul unora de alții, de unde elevii vor folosi, formându-și caracterul, învățând buna cuviință, cumpătarea, răbdarea, dignitatea, iubirea de muncă, simțământ de datorie, de dreptate, demnitate, adevărul și buna judecată. Anexă acestui Cămin se poate înființa o școală de menaj pentru fetele de la țară, unde vor avea ocazia să învețe diferite preparări de mâncăruri, conserve, țesături, împletituri etc., de unde vor ști viitoarele mame, să-și îmbrace și hrănească soțul și copiii lor; deci Căminul va contribui și la ridicarea stărei sociale a populației rurale. Taxele—numai ale elevilor—vor fi foarte modeste, fără a face vre-un venit cuiva; la început mai mari, pentru a achita toate acțiunile în timpul cel mai scurt și apoi numai strictul necesar, având menajul făcut de fete, legume, păsări etc., produs prin munca distractivă a elevilor.

Pentru bucuria mamei al Cămi-

nului și pentru sustragerea administrației lui de sub influența politice, trebuie să fie dependente numai de Instituția vitoarească a Cercetașilor, care va numi acolo un capabil și energic conducător. Numai așa, în acest oraș, s'ar face un centru de cultură sănătoasă. Aceste lucruri le-am propus încă din Noiembrie, anul trecut, Onor Direcției Liceului din localitate, acum le propun întregului corp Profesorial, părinților și orașenilor.

Pentru a-mi da seamă, cum trăiesc și elevele din localitate, am vizitat Școala Profesională de fete și câte-va gazde de ale lor. Fără a avea intenția de a face o dare de seamă a acestei vizite, trebuie să mărturisesc, că mare mi-a fost surprinza, când am văzut, că cea ce precugetam eu pentru băieți, Doamnele din Pitești pun în aplicare la fete, întemeind un internat obligator pentru elevele Școlii, ce nu sunt din localitate, unde ele singure—conduse de o vrednică maestră—își fac menajul complet. Mulțumit și mândru de superioritatea de idei și fapte a colaboratoarelor vieții—femeile urez strălucite succese, și în caz când noi nu vom avea vrednicia, să organizăm educația fiilor noștri, cu curaj, tot Doamnele să-și ia această mare și grea sarcină, și pentru fii lor, ferindu-se de blestemul nepoților de care noi azi, nu vom scăpa.

Ing. Th. Lărgeanu,
Profesor.

CHESTII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Apel

Către învățătorii din jud. nostru

Față de frumoasa mișcare culturală, înjghebată prin sprijinul, stăruința și sacrificiul cător-va oameni de bine din județul nostru, prin coruri sătești și serbări la Pitești și în diferite centre, o datorie de conștiință și un înalt interes ne obligă, să sporim, cu

puterile noastre, ceata entusiștilor muncitori, strânși în jurul steagului.

La serbarea—concert din Decembrie trecut, au fost dintre noi atâți câți au putut fi strânși în grabă.

În corul preoților și sâtenilor din câte-va comune nu s'a putut cunoaște însă munca noastră proprie. Si-i păcat.

Avem și noi atâtea elemente, al căror sprijin ar fi prețios. Ne îndeamnă dragostea crescută, suflete pentru frumusețea cântecului românesc și mândria răspândirii lui și trebuie să ne strângem toți cei liberi de povara nepăsării, să fim la un loc în caldă înfrățire.

Aceiași entusiști—cu puteri sporite—pregătesc de Sărbătorile Paștelui o nouă serbare în felul celei dela 28 Dec. 1915. Dintre noi—învățătorii—sunt puțini, cari au răspuns apelului. *Putem fi mulți.*

Vor fi poate nevoi, cari ne amărăsc, dar în fața mândriei de a lucra pentru un ideal, se spulberă toate, din sufletele stăpânite de curățenia gândurilor mari. Răspundeți, printr'o carte poștală—d-lui Lungianu, la Pitești—toți cei cari voți să sprijinim în numele învățătorimei Argeșene, acest curent de artă românească, pentru a vi se trimită corurile de preparat. Studiindu-ne partiturile noastre, putem împuțina repetițiile generale la 2-3 numai, evitând cheltuelile făcute cu drumurile.

Numai așa putem forma o încheiere de forțe, care—prin prezența și munca noastră conștiințioasă în mijlocul ei—ne poate da un sprijin prețios la serbările, ce trebuie să dăm și noi în folosul „Asociației corp. didactic primar român” din Argeș.

Căci, înainte de toate nemulțumirile noastre proprii în Asociație, trebuie să urmărim neîntrerupt scopul mării fondurilor ei, prin hărnicia și dragostea noastră.

Și în felul acesta vom putea.

I. N. Pârvolescu.

Învățător-Zărnești

CRONICA TEATRALĂ

Ringala

de

Victor Eftimiu

5 acte

(Sala Teatrului Comunal)

Pentru Vineri 5 Februarie afișele avuseseră grije din vreme să anunțe la teatrul comunal „In strada Sentier”.

Publicul amator de spectacole vesele, alergase la casă, reținându-și bilete.

Din motive deosebite însă, teatrul Național nu a putut trimite „In strada Sentier” ci „Ringala” D-lui V. Eftimiu.

Publicul aleargă la casă și o mare parte din bilete sunt înapoiate.

Se făcea prin acest gest demonstrativ, o comparație între cele 2 piese și cu o ușurință regretabilă se condamna un autor și o piesă, înainte de a fi asistat la spectacol.

Sunt curiozități de acestea în psihologia mulțimii pe cari nu le poți înțelege. Să fie oare cauza acestui gest nesocotit faptul, că e vorba de o piesă românească, de o piesă ce promitea, prin acea că e istorică, să fie mai serioasă?

Să fie oare cauza critica înversunată, care s'a făcut *Ringalei*

cu ocazia primelor reprezentații la Național și în prima ei formă?

Mă prind că prea puțini știu că *Ringala* a fost refăcută și că așa cum s'a jucat aseară e mult superioară formei prime.

Dacă m'ar întreba cineva, cu părere de rău o mărturisesc, dar cred că *golul* de aseară făcut în mod atât de ostentativ în jurul *Ringalei*, stă în nepuțința sufletească, de care am mai vorbit și alteori, manifestată de publicul nostru, de a gusta și altfel de spectacole, de câte cele ușoare franțuzești în felul Amicului Teddy și chiar a Străzii Sentier.

Nu-mi explic altminteri de

ce să se schimbe așa de brusc atitudinea, față de D-l V. Eftimiu, pe care publicul nostru l-a aplaudat cu ocazia *Cocoșului negru* și a lui *Achim*.

Teatrului Comunal i se mai atrage în mod prietenesc atenția prin această cronică, asupra felului puțin conștiințios cum s'a anunțat *Ringala* la Pitești.

După ce cu o săptămână mai înainte anunți *Rue du Sentier* prin afișe de mână, în cari vezi întreaga distribuție a rolurilor, lipești cu 2 zile înainte de spectacolul *Ringalei*, afișe sumare în cari spui că vor juca în rolurile principale D-l C. Notarași D-na O. Bărsan. E ca și cum inten-

Leacuri casnice

Leac contra lusei

Ferbeți un ceai de sămânță de in, îndulcit cu zahăr, și beți ferbinte seara.

Dacă v'a dat var în ochi

Topiți puțin zahăr în apă rece și spălați ochiul.

Dacă ați înghițit un corp strein, trimeteți după doctor, dar până la venirea acestuia:

Dacă ați înghițit un ac, un osior, stați liniștit și beți unt de lemn, lapte.

Dacă ați înghițit un nasture, o monedă mică, mâncați miez de pâine moale, beți lapte, unt de lemn.

Să vă bată cineva tare pe spate, între spete, și e bine dacă vi s'ar da ceva de vărsat.

Dacă ați înghițit obiecte ascuțite, sticle, ace, cue, să vi se facă o fiertură de cartofi (piurea) cu untură și să mâncați multă tiertură, beți lapte mult, unt de lemn mult.

Dacă ați înghițit o băutură iute, care arde, respirați aburi de apă elocotită, beți lapte, unt de lemn.

Dacă ați înghițit o insectă otrăvitoare, beți ceva, care produce vărsături, apă multă, în care ați topit sare.

Culese din rev. medic. de Sofia

DIN FOI SCRISE

Inovații nepotrivite

E vorba de „Gazeta Țăranilor“, ce apare la Curtea de Argeș, care gazetă, după ce a adresat câteva înjurături la adresa clerului, unele chiar în numărul 3 din 17 Ian. 1916, căutând cu orice preț, să fie nu numai populară, dar mai ales vulgară, prin conținutul-i, vrea să dea lecții de morală și de directivă preoțimii din județul nostru¹⁾

Din inițiativa D-lui Lungianu, directorul Prefecturii și a P. C. S. I. C. Panțurercu, protoereul de Argeș, s'a organizat o serbare populară în capitala județului, prin care să se arate, că, și în poporul de

1) Vezi „Gazeta Țăranilor“ No. 3 din 17 Ian. 1916 „Inovații nepotrivite“.

jos, cel atât de disprețuit, există o bună doză de simțiminte artistice și-mai mult există și puțința de a le manifesta. Cum și preoții și învățătorii fac parte tot din poporul dela țară și cum ei sunt singurii, cari posedă ceva cultură muzicală, a fost nevoie și de concursul lor, concurs de care s'au achitat în modul cel mai conștiincios, după cum a putut constata și pomenita revistă prin reprezentantul său V.

D-l acesta însă este scandalizat din alte motive:

1) Că tabloul celor 30-40 de preoți—figuri îmbrăcate în negru de sus până jos și cu bărbile și părul mare—a impresionat neplăcut publicul evocându-i amintiri triste. O fi și asta; dar noi știm, că mai aglomerate sunt teatrele, când se joacă tragedii, orcât de triste ar fi ele și prin urmare orcât de triste amintiri ar evoca, decât atunci când se joacă comedii ușoare.

2) Că dacă sala a fost fixită de spectatori, aceasta se datorește alergării publicului orășenesc după spectacole vesele.

Să ne ierte D-l V., căci însuși spune, că spectacolul n'a fost tocmai vesel, ci dimpotrivă; iar din anunțuri se vedea, că nu va fi o reprezentație comică, ci din contră foarte serioasă.

Dar ceea ce a scandalizat până la exasperare pe D-l V. e mai ales faptul, că prezentarea preoților pe scena teatrelor lumești—indiferent de scop(!)—e o inovație dănuitoare sentimentului religios și prestigiului clerului.

Eu cred, că nu e de loc indiferent scopul și în cazul nostru scopul a fost moral, cum însuși spune, și așa crede oricine e de bună credință. Mai adăogând la aceasta și faptul, că corurile preoților au fost numai din domeniul religios—*E ziua Domnului, Requiemul regelui Carol*—și din cel patriotic—*Salutați oastea română* și celelalte, iar Fosta-i leleo și Bordeiaș au fost executate numai de corul țărănesc,—nu înțelegem de loc neliniștea D-lui V.

Prin această inovație nu vor preoții «să schimbe adevărul lor teatru: biserica, cu temelii atât de solide și menire atât de sublimă, cu scena teatrelor lumești și scena lor sacră cu scena teatrelor de varietate» (merge prea departe D-l V. cu răutatea D-sale), ci vor să se mai deștepte din letargia, în care zac de atâția amar de ani și pentru care toată lumea-i acuză.

Inceputul acestei redeșteptări l-au dat de mult preoții argeșeni și a fost un semn îmbucurător pentru toată lumea, geloasă de prestigiul clerului și al bisericii, geloasă însă de a vedea pe servitorii altarului, manifestându-se cu ceva în folosul acestei țări, nu geloasă că D-l V., care pe deoparte batjocorește pe preoți, că nu fac altceva decât să umble cu botezul și primesc prinoase la biserică iar pe de altă parte blamează, când vor să facă ceva nou, cu care D-l V. și alții ca dumnealui nu sunt obișnuiți, considerând încercările, ca inovații nepotrivite.

Toată lumea se plângea de lipsa de activitate publică a clerului și tocmai D-l V. e contra acestor începuturi modeste.

Gazeta Țăranilor, când scrie lucruri anoste, o brodește; când vrea să scrie lucruri mai serioase însă, o lovește cu oiștea ca lere-mia. De altfel D-l V. este cam învechit în idei, căci D-lui nici acum n'a ajuns să vadă, că este un anahronism părul lung și barba neîngrijită și că sentimentul religios și respectul către preot nu rezidă nici în părul împletit în coade—cum îi place D-lui V.—nici în haina neagră și lungă, ci în felul cum știe preotul să se adapteze nevoilor sufletesti și chiar și materiale ale enoriașilor.

Spunea D-lui că, mai mulți preoți sunt de aceeași părere. O fi căci del! *Quod capita tot sententiae*, (câte glave, atâtea nasmoade), de cât că trebuie să știe D-l V., că de multe ori părerile învechite ale oamenilor învechiți, au fost piedica progresului, atât cât s'a ținut socotiala de ele.

Și să mai știe că.... „*Non solum tempora, sed etiam sententiae mutantur*“ (se schimbă și părerile nu numai timpurile) și prin urmare D-lui, care s'a convins—cu greu, dar s'a convins, că e bună pălăria—chiar mai bună de cât culionul, ca uniformă, se va convinge, că e mai bine și cu părul scurt și barba îngrijită, de cât cu coade, și mai târziu, târziu, când anii vor trece, va vedea, că e bună și activitatea publică a preoților. Numai că atunci se va lega de alte inovații, pe cari le va decretă de nepotrivite. Poate vor intra preoții în parlament și D-lui va zice atunci, cu autoritatea-i recunoscută, că nu e de demnitatea clericilor, să vorbiască dela tribuna, pe care se deslănțue furtuna patimilor și a intereselor meschine de partid.

Mai e îngrijat D-l V. de faptul că, prin prezentarea în publicul mare și profan, scade prestigiul preotului în fața enoriașilor.

Mie mi se pare din protivă, că un cleric, ca Arhimandritul Iuliu Scriban, care a fost în comitetul Ligii Culturale și a ținut de atâtea ori cuvântări în fața publicului și pe tribune altele de cât amvonul bisericesc și un cleric ca pâr. Vasile Lucaci, actualul prezident al Ligii culturale, care a fost un erou în lupta națională, mai mult decât în cea bisericească, inspiră mai mult respect și admirație, chiar D-lui V., decât un oarecare cleric, care s'a mărginit la o activitate exclusiv bisericească.

Ne așteptam la o încurajare a mișcării clerului; am găsit-o la D-l Coandă și la alții.

Ne așteptam și la o blamare; am găsit-o în „Gazeta Țăranilor“. Se vede, că batjocora și blamul la adresa preoților sunt specialitatea casei. Tristă specialitate!

În același număr al sus citatei gazete există și o cugetare: „*Când apare în lume un geniu, semnul după care-l recunoaștem, e că toți proștii se ridică împotriva lui.*“

tionat ai spune că nu au nici un rol D-nii Belcot, Mihalescu, I. Brezeanu, Petrescu, Achile, Zaharia Bârsan și D-na A. Macri-Eftimiu, cari au contribuit la succesul moral nediscutabil al piesei de seară. Nu-mi pot închipui că publicul de ar fi știut cine joacă, ar fi venit tot așa de puțin numeros la Ringala.

Am făcut aceste observații pentru a restabili un adevăr și a înlătura o prejudecată.

D-l V. Eftimiu e indiscutabil un talent. Că scrie cu o ușurință uimitoare lucruri de cea mai deosebită spetă, că jonglează ca și saltimbacul din Ave Maria cu toate genurile, o știm

noi, câțiva însă, nu marele public, o știu cei cari aseară au venit la Ringala, convingi că, ori câte păcate ar avea piesa, tot va fi ceva frumos de văzut.

Cei cari au judecat ca noi, nu s'au înșelat.

D-l Eftimiu ne-a făcut cu Ringala dovada că sunt 2 maniere de a trata piesele istorice. Cu una ne-a deprins B. P. Hagdeu în *Rasvan* și *Vidra*, piesă de erudiție istorică, dramă plină de adevăr și colorit local, în care figurile păstrează adevărata lor înfățișare pe care timpul lor le-a imprimat-o. În aceeași manieră a scris și D-l A. Davila *Vlaicu Vodă*.

În timpurile noastre D-l M. Sorbu cu multă trudă scrie *Le-topiseși*, în cari evoacă vremile de mărire ale lui Ion Vodă cel cumplit, piesă în care imită pe creatorul dramei istorice, Hagdeu în toate mijloacele sale tehnice. O altă manieră e aceea în care a scris Alexandri pe Despot, pe Ovidiu și Fântâna Blanduziei.

Istoric e numai titlul și numele personajilor. Culoarea locală, nimerită uneori, e nesocotită de cele mai multe dați.

Eroii sunt ai istoriei prin portul și numele lor mai mult decât prin vorbă și faptă.

Tot ce lipsește ca adevăr is-

toric în aceste drame istorice, e suplinat prin versuri frumoase, prin monoloage emfaticе evocatoare a gloriei străbune, prin talent scenic în conducerea intrigii.

Piese de felul acestora, cum și de felul *Apusului de Soare*, în mai mică măsură al *Viforului* și în foarte mare măsură al *Luceafărului* D-lui Delavrancea, sunt frumoase și poetice intuițiuni asupra trecutului, în cari mai mult decât dramaturgul se înfățișează ochilor noștri poetul.

În această a doua manieră a scris și D-l Eftimiu Ringala. Un fapt interesant—influența nefastă a Ringalei asupra epocii lui Alexandru cel Bun și în ur-

Ne permitem să aplicăm această cugetare la cazul nostru, schimbându-i termenii, fără să-i schimbăm înțelesul:

„Semnul după care putem cunoaște pe oamenii de acțiune și acțiunile mari, e că toți..... nechemății se ridică contra lor”.

M. Popescu.

DIN ALE POPORULUI

De ghicit

Ce e lat cât pășește găina
Și lung cât vezi cu ochiul?

Mic cât fusei
Din patru fluere zisei;
Mare, dacă mă făcui
Pământul răsturnai,
Dacă murii
În horă jucai.

Am două surori
Una zice: de-ar veni ziua,
Să se împodobească!
Iar alta: de-ar veni noaptea
Să se hoștiniască!

Cine va ghici pe câte trele, va primi un volum «Clacă și Răbot» de D-l Mihail Lungianu.

Cine va ghici câte una, va primi câte un număr din biblioteca «Steaua» «Din umbra satelor», de același. Bine înțeles că e vorba numai de săteni.

ȘTIRI ȘI FAPTE

Din năuntru

Traiul s'a scumpit în mod îngrozitor. Multe din articolele produse în țară au ajuns la prețuri înțecute de cât cele din trecut, iar produsele streine se vând incincit ca altădată. Căuza acestei scumpiri este provenită și din greutatea aprovizionărilor, dar mai mult din căuza speculei și a tendenței tuturor de a se îmbogăți pe spinarea publicului consumator.

O lege care să reguleze schimbul dintre ofertă și cerere se impune să fie votată cât mai curând.

Trebuie să se ia măsuri contra acoparatorilor și contrabandistilor de tot felul.

Camera, după o vacanță de câteva zile, în ziua de 12 Februarie a.

c., și va relua activitatea pentru a vota bugetele și câteva legi de interes economic și financiar.

Din căuza timpurilor excepționale, prin cari trecem, trebuind să se facă reduceri de peste 35 milioane, în bugetul Statului, mulți funcționari și mai cu seamă învățătorii și profesorii au cerut prin memorii și presă să nu li se taie din lefuri și gradații, acum când viața s'a scumpit așa de rău.

Drept ar fi ca lefurile lunar de la 500 lei în sus să fie reduse, sau cel puțin funcționarii din această categorie să nu mai ia și diurne.

Lupta dintre partide, cu toate că nu este încă o înțelegere deplină, pare destul de liniștită.

Din afară

Vestea cea mai importantă de pe fronturi este căderea Erzerumului.

În adevăr căderea acestei cetăți este de o mare importanță pentru viitoarele lupte de pe frontul asiatic.

Prin luarea Erzerumului, Rușii vor putea acum cuceri mai ușor Mesopotamia și apoi opri atacul plănit al Germanilor contra Egiptului.

Pe frontul Balcanic, aliații debarcă trupe mereu la Salonic și Valona, iar Bulgarii grămădesc armate la granița noastră.

Bulgarii, pentru a căror dezrobire și-au vărsat sângele părinții și frații noștri la 1877, cred că ne vor speria cu grămădirea trupelor lor la granița noastră se înșală amar.

Încăpăținarea lor i-a făcut să piardă întotdeauna; acum le va fi fatală.

Pe frontul de vest și de est nici o luptă mai însemnată, doar lupte de artilerie și de aeroplane.

Timpul nefavorabil îngreuiază operațiunile. Atât în Franța, cât și în Rusia, zăpada a căzut din abundență.

Marin.

Insertii și Reclame¹⁾

Domnule Director,

Prin pamfletul „Democrația” No. 51, d-l Inginer G. M. Duma mă calomniază cu cuvinte, din largul D-sale voca-

¹⁾ Redacția nu răspunde de articolele publicate sub această rubrică.

bular. Lăsând la o parte acestea, a căror dovadă a fost trimisă să o facă în fața instrucției, vă rog să bine-voiți, a da publicității următoarele lămuriri:

Acum câte-va zile, rugându-mă un sătean, să-i recomand un inginer cinstit, care să-i măsoare niște pământ, i-am dat o scrisoare către D-l Inginer Radu Marin, pe care-l cunosc și care mi-a făcut și mie măsurători, de cari am fost mulțumit. Scrisoarea, un imprimat de pe timpul când nu eram primar, a fost găsită de D-l Inginer G. M. Duma, în actele numitului sătean, căruia i s'a adresat el, negăsind pe d-l Radu Marin; de aci ciuda d-lui Inginer Duma, că l-am nesocotit.

În D-l Inginer Duma n'am avut și nu cred să aibă cineva încredere, de oarece obișnuiește, când face o măsurătoare, să trateze pe subț acuns cu partea adversă. Să dau numai o pildă: Acum un an, fiind delegat de fosta administrație comună la măsurătoarea moșiei orașului Pitești, care se învecinește cu Comuna noastră Hîrtești, mi-a propus, să-i dau 3000 (trei mii) lei, ca să strămute hotarul proprietății Pitești, în folosul satenilor din Comuna Hîrtești, propunere pe care n'am acceptat-o și pe care am și comunicat-o sătenilor mai serioși, cari ori-cât de săraci erau, s'au indignat și ei, de așa propunere.

Regretabile, că, cu acest prilej, numitul D-n. a pus în discuție numele D-lor N. Brânzeu, Prefectul de Argeș, și M. Lungianu, Directorul Prefecturii, față de cari toți locuitorii Județului nu pot să aibă decât stimă, respect și recunoștință.

Mulțumindu-vă, pentru că în interesul cinstei și al dreptății, ați dat publicității aceste rânduri, sunt al D-vs.

Cu stimă,

G. Marinescu

23 Noembrie 1915. Hîrtești.

O laudă.

Domnule Director,

Ca abonant al acestui ziar, Vă rog să bine-voiți ca prin coloanele lui, să aduceți laudele mele D-lui Schițelea, pomicultor, căci cu multă bună voință arată leneșilor din acest județ, îndrumarea de mare valoare al altoitului pomilor în livezile lor, să lase la o parte politica

și așteptarea schimbării guvernelor, care este bucuria leneșilor; căci în țara noastră, țară mănăsoasă, n'avem nici industrie, nici agricultură, și nici pomicultură rațională. Vedem la mulți, chiar la D-nii dascăli, meri, peri și alte spițe de arbori sălbatici, înprejurul grădinelor lor, ne altoiți, și când vecinii lor produc ceva, devin invidioși.

Cu stimă,

Michail Minculescu.

Proprietar, Bercioiu-Argeș.

Mulțumiri

Ca o datorie de recunoștință, mulțumim în numele copiilor săraci din com. Zărnești, D-lui deputat Gr. Coandă, pentru bunăvoința cu care a întâmpinat apelul nostru, trimițându-ne, spre ajutorul lor, suma de lei optzeci, pe o listă de subscripție, dintre care 40 lei, din partea Băncii Populare din Pitești, 20 lei din partea D-sale și 20 lei dela diferiți subscribitori.

Pentru comitetul de inițiativă,

I. N. Pârvolescu.

învățător.

În numele concetățenilor mei și al elevilor școlii ce conduc, aduc mulțumiri, D-lui G. Marinescu-Trubaduru, Dirigintele școlii Dăești-Băbuești-Argeș, pentru gestul frumos, ce a făcut, dăruind școlii Șerbănești-Jiblea 5 bănci, în valoare de Lei 100.

I. Gh. Popescu, învățător
Jiblea Șerbănești-Argeș

ANUNCIU

S'a pierdut sau s'a furat un câine de vânătoare, poanter, vârsta 10-11 luni, alb, cu o ureche maron, și cu monoclu maron la ochiul de aceeași parte. Răspunde la numele de: Prac. Cine-l va descoperi și aduce la D-l H. Bănescu, deputat, Str. Egalității No. 59 în Pitești, va primi o recompensă.

— Spectacole alese —

La cinema Aquila se reprezintă Sâmbătă 13, Duminică 14 și Luni 15 Februarie „Cântecul Dragostei” cu celebra Francisca Bertini, la 18-21 Februarie se va reprezenta „Nerone și Agripina”, și în curând extra ordinarul film în 32 acte „Paulina”.

mă isgonirea doamnei trădătoare de neam—un erou popular al istoriei—Alexandru cel Bun—iată schema piesei.

Amănuntele? Nu e așa de greu să le găsești când ești poet. Răsfoești o cronică învechită, din cari culegi modele de limbă veche, pitorească, consulți pe fugă un istoric de credință, pui în gura eroilor vorbe mari și răsunătoare, cari totdeauna se ascultă cu plăcere, în faptele lor pui acele mari virtuți de cari ni se vorbește încă din copilărie că au fost ale bătrânilor noștri și cari de vreme ce nu se găsesc la contemporanii noștri, trebuie și de multe ori se nime-

resc să fie ale vremilor dispărute, torni tot acest material într-o acțiune care nu e greu de găsit, din moment ce istoria îți stă înaintă și când ești îndemnat în înscenarea acestei acțiuni, totul merge de minune.

Așa a lucrat D-l Eftimiu și a isbutit să ne dea o piesă istorică, în care se regăsesc toate însușirile mai sus enumerate.

Se tolerează unele lungimi, se tolerează un întreg act (IV), deplasat cu totul din punct de vedere tehnic, tocmai pentru că autorul știe să ne fure cu vorba și să ne prezinte colțuri pitorești, deși lipsite de dramatism, din viața celor vechi.

Plecă cu o impresie frumoasă, uitând că genul dramei istorice e aiurea și nu în piesa pe care ai văzut-o.

Că piesa nu se susține în multe părți, că nicăiri nu apare în întregime omul vremii, sunt neajunsuri ce se acoperă prin celelalte calități poetice cari, nu o tăgăduiește nici un drept judecător, că se află cu prisosință în Ringala.

Când ai parte de o interpretare ca cea de aseară, în care am arătat că au jucat mult mai mulți artiști de mână întâi, de cât cei anunțați pe afiș, când D-l Notara se silește să creeze un caracter din searbădul Ale-

xandru cel Bun și D-na O. Bărsan, remarcabilă totdeauna în rolurile femeilor voluntare, energice dar de o îndărătnică răutate, creiază pe Ringala, când în fine ai pe D-nii Brezeanu, Belcot și Mihalescu în episoadele și inuturile roluri ce le susțin—dacă ne raportăm la economia piesei,—înțelegem de ce Ringala reușește pe scenă și place mult mai mult spectatorului, de cât cititorului.

6 Februarie 1916.

Mihail Iorgulescu.

TIPOGRAFIA „TRANSILVANIA” J. J. ȘREIER—PITEȘTI, lucrează și vinde mai efin ca ori-unde.

Depozit de imprimate pentru Băncile populare, Parohii și Primării. Se găsesc și Registre Bilanțuri-Inventare pentru Băncile Populare.

Imprimat la Tipografia „Transilvania” I. I. Șerăreș, Pitești.

Trăgăni 1000 exemplare.

P. III. 19.

ANUL I.— No. 21.

Foia 5 Bani

Pitești, 24 Noembrie 1913.

ARHIVELE NAȚIONALE

SERVICIUL

DIRECȚIA

Fond

Pachetul

Nr. actului

Anul luna ziua

CUPRINSUL

21/1913

18/1916

OBSERVAȚII

după învoială.

anu No. 55.

ndăvie, a înființat
urale la sate încoă
Pe cât de înalt
acestor instituțiuni
ci au fost rezul-
au ajuns după o
ani. E trist acest
devărat. De și pe
s'a putut ajunge
ne totuș, sunt ex-
formează regula.
m frecventat re-
rcuri, am căutat
na de indifferen-
față cu aceste
nări folositoare
vățător cât și

uzele principale
eanul nu dă im-
cercuri este ne-
trației comunale.
munele adminis-
nu pune nici
interes pe cer-
Toamai în ziua
nțe își găsesc
ocupațiunii, în
găsești numai
să mai micem
și taica popa,
și alții cu o cul-
socială mai în-
n? De ce nu
rați lor sătenii
unde se dau
olositoare pen-
or mulți.
nu odată ci
și să suspend
în mai multe
sem cu toții
is ai cărui lo-
de cine știe
ferește! Se-
cerurilor, a-
sunt la în-
cută chesti-
cu învățător,
e cu critica
sibilitate la
erc a preda
pere didac-
rograma a-
găsesc în
e mult de
ate atribui